

Fotolugu

HARJU TEATRIPREEMIA SAI BALERIINI
Viimasel 23 aastal on Harjumaa Omavalitsuste Liit (HOL) koostöös Rahvusoper Estoniaga andnud teatripäeval, 25. märtsil, välja Harjumaa teatripreemia. Seekord sai teatripreemia balletisolist Marika Muiste. Auhinna andsid üle Harju maavanem Ülle Rajasalu, Estonia Teatri peadirektor Aivar Mäe ja HOLi esimees Kaupo Rätsep. Muistel lõpetas 1998. aastal Tallinna Balletikooli ja siirdus siis Eesti Rahvusballetti, kus ta on alates 2005. aastast esineb solistina. Tema repertuaari kuuluvad muuhulgas Haldjas (Tšaikovski "Uinuv kaunitar"), Ophelia (Titova "Hamlet"), pas de trois ja "Väikeste luikede tants" Tšaikovski "Luikede järvest", "Lillede valss" ja "Hiina tants" Tšaikovski "Pähklipurejast", Quiteria sõbranna (Minkuse "Don Quijote") ja Neid (Prokofjevi "Romeo ja Julia"). Marika Muiste on võitnud Philip Morrisi noore tantsija preemia aastal 2001 ja Klaudia Maldutise stipendiumi aastal 2008. Alumisel fotol on Marika Muiste tantsimas Aleksander Prigirovski-ga Keila-Joa lossis. (Marvel Riik, Heikko Kukk, Ardo Kaljuvee)

Tallinna krematoorium

Lahkunu transport krematooriumisse ööpäevaringselt kogu Eesti piires. Tuhastamis-matus soodsaima hinnaga. Kõik matuseteenused. Suurim urnivalik Eestis. Kaks kabelit ja kaks peieruumi. Telefon 623 8808 – 24h! www.krematoorium.ee

Tartumaa Põllumeeste Liit korraldab 13. aprillil 10.00–15.00 Harju Taluliidus Sakus Üksnurme tee 8 infopäeva "Pindala- ja looma toetuste taotlemine".

Päevakava ja registreerimisvorm www.pikk.ee, sündmuste kalender. Registreerida saab ka merry@kodu.ee ja 736 6955. Palume eelistada registreerimist pikk.ee lehel.

Harju Tarbijate Ühistu pakub tööd müüja-klienditeenindajale Kiili Konsumis ja Aegviidu AjaO kaupluses.

coop

Harju

Ootame sind kandideerima, kui oled vähemalt 18-aastane, sulle meeldib suhelda ja oled valmis tegema huvitavat ja mitmekülgset tööd. Pakume sulle korralikku töötasu, pikaajalist stabiilset töösuhet, toredaid kolleege. Kontakttelefon 669 9807, e-mail keskus@harjutuy.ee

"Suurel fotol on näha väga paljud detailid. Isegi kunagi jaamal ripunud sildi jälge või aknaklaaside jaotust võib siit välja lugeda," ütleb Kaido Haagen Vääna jaamahoone fotot näidates. Näituse kuraator on Arhitektuurimuuseumi teadur Sandra Mälk.

Allar Viivik

"INIMESI PEAKS IKKA RAUDTEEJAAMADESSE TAGASI TOOMA"

Leppneeme fotograaf jäädvustas vaksaleid

AJALUGU

Allar Viivik
allar@harju.ee

■ Eesti raudteejaamade lugu algas peaaegu 150 aastat tagasi, kui esimesena valmis Paldiski-Tallinna-Tosno liin. Seni viimane ehitati Koidulasse ja valmis sai see viis aastat tagasi. Neid kõiki ühendab 12. märtsist Arhitektuurimuuseumis avatud Kaido Haageni fotonäitus, milles on jäädvustatud Eesti raudteejaamade paremik.

Raplasi pärit, kuid tänaseks Leppneemes elav ja tegutsev fotomees Kaido Haagen ütleb, et Soolalao kelder andis raamid ette. Sinna mahtus vaid 32 jaama fotot üle Eesti. Kokku pildistas ta aastatel 2014–2015 vähemalt sadat jaama, vaksalit ja peatuskohta. See moodustab peaaegu poole säilinud jaamahoonetest.

Paljud neist on aga jäänud kasutuseta ja lagunevad. Pileteid müüakse rongides ning neid liigub mõnel liinil vaid paar-kolm päevas. Paari reisija pärast pole mõttekas vaksalit lahti hoida. "Seda tuleb kütta, koristada, inimesi palgal hoida. Sama on näiteks tuletornidega või tuulikute-ga, mille funktsioon on kas kadumas või juba kadunud," arutleb Haagen.

Mida teha, et auväärne ja igati esinduslik ehitiste liik taas huvitavaks ning külastatavaks teha? "Inimesi peaks ikka jaamadesse tagasi tooma. Näiteks Tapal tehakse vaksalite teatrit, kuigi hoone on maha jäetud. Jõgeval on jaamas A ja O kauplus ja Keilas söögikoht Kegeli," loetleb ta. Samas pakub mees välja, et näi-

Klooga jaama ees seisab ENSV-aegne pink.

Kaido Haagen

teks Valga hiigelhoones võiks avada kontserdisaali.

Suur foto on detailirohke

Kokku on näitusel 32 värvilist fotot erinevatest jaamadest. Formaat pole mitte harjumuspärane 2:3, vaid hoopis 4:5. Selle-ga tegi Haagen väikese kumarduse vanadele plaatpaberitele. "Formaat aga eeldas, et suur foto pandaks kokku kahest fotost. Nii ma ka tegin. Ja fotod on suure moodsuga," räägib Haagen näitust tutvustades.

Ta ütleb, et näiteks arvutis moodsuga 10x15 sentimeetrit või mahuga 600 pikslit pilti vaadates ei näe detaile. Suurel fotol, mis on tehtud hoonetest kas otse või väikese nurga all, näeb aga palju. Näiteks sildi asukohta, kraadiklaase, ukse käepidemeid, akende jaotusi, räästakaunistusi ja pinke perroonidel. Tallinn-Väikese jaama fotol on näha punased täpid rööpal. "Nendega on märgitud liiprid, mis on mädad ja vajavad väljavahetamist," teab Haagen.

Harjust on fotod Paldiski,

Vääna ja Klooga jaamast. Mees kiidab just Paldiskit, sest sealne hoone on säästvalt korda tehtud. Kahjuks lõpetas sealne söögikoht Vana Vedur mõned aastad tagasi tegevuse.

Paldiski tüüpi jaamad on veel Keilas ja Aegviidus. "Aegviidu oli tegelikult ka üks näituse kandidaat, kuid lõpuks ei mahtunud. Vasalemmat plaanis ka näitusele panna. Sain sellest ka põneva foto," meenutab Kaido Haagen. Paldiski ja Keila olid 1949. aasta märtsiküüditamisel ka jaamad, kust algas sadade inimeste tee Siberisse. Keilas meenutati seda päeva 25. märtsil.

Põnevad hooned

Väga põnev ja eraldi turismimarsruuti vajav on fotograafi sõnul Liiva-Vääna-Suurupi raudteeliin. See rajati enne Esimest maailmasõda koos Merekindlusega. Näitusel on üleval kunagi kasarmuhooneks ehitatud puidust Vääna jaam. "Ja vaadake taas detaile. Ukse kohal on näha jälgi, kus asus silt. Pärast raudtee likvideerimist aastal 1959 pole

Teave

Eestis on umbes 230 jaamahooneid

- Aastatel 2003–2004 jäädvustasid ja kirjeldasid Urmas Oja ning Martin Jänes kõiki Eesti vaksaleid. Kokku said neid 230. Selleks ajaks oli 34 hoonet täielikult hävinud.
- Tänaseks on kadunud hoonete hulk veelgi suurenenud. Augustis-septembris 2011 lammutati puidust Saue jaam. 2012. aastal aga vana puidust Kohila jaam.
- Eesti esimene laiarööpmeline raudtee valmis sügisel 1870 Paldiski-Tallinna-Tosno vahel. Esimene kitsarööpmeline liin aga 1896. Pärnu ja Valga vahel. Aastal 1975 likvideeriti kõik kitsad liinid.
- Vaata lisa ka: www.muuseumrailway.ee/, www.raudtee.eu ja www.arhitektuurimuuseum.ee.

sesta kohta järelkult üle värvitud. Ja katusel on alles enam vanast plekist. Vaid ühes otsas on eterniit," selgitab Haagen. Samal liinil on ka paekivist Sõrve ja Harku jaam. Samuti Sõrve veetorn, mis on väga heas korras. "Klooga jaam on ka huvitav. Selle ees seisab ENSV-aegne vahetud vineerpink. Kahjuks on see ilma ja vihma käes ja võib lähiaastatel sootuks mädaneda. Aga varsti on sellised pingid unikumid," ütleb Haagen.